

CPI de PADRENDA-CRESPOS

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

DEPARTAMENTO DE CIENCIAS SOCIAIS

CURSO 2021-2022

CIENCIAS SOCIAIS

1. ÍNDICE:

Nº	TÍTULO	PÁXINA
1	Índice paxinado.	2
2	Introdución e contextualización.	3
3	Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.	4
4	Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición de competencias clave. Materiais e recursos didácticos.	47
5	Plan de reforzo	48
6	Procedemento para a avaliación inicial	49
7	Procedemento de avaliación continua.	49
8	Procedemento de avaliación extraordinaria.	50
9	Procedemento para o seguimento e avaliación das materias pendentes	50
10	Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.	51
11	Indicadores de logro para avaliar a programación didáctica.	53

2. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

O CPI de Crespos-Padrenda atópase na área suroccidental da provincia de Ourense, nun dos extremos da chamada raia seca que configuran os concellos de Pontedeva e Padrenda, dos que procede o alumnado do centro.

Trátase, xa que logo dun contexto caracterizado pola ruralidade do hábitat e un escenario socioeconómico de menor desenvolvemento ca media do país, factores a ter en conta á hora de programar o traballo docente.

Outro elemento a ter en conta é o carácter predominante do galego como lingua materna e de uso común entre o alumnado.

MEMBROS DO DEPARTAMENTO:

- **ANXO COLLARTE PÉREZ:** Imparte Xeografía e Historia (XEHI) e ECONOMÍA (materia troncal da opción de Ensinanzas Académicas)

MATERIAS QUE SE IMPARTEN POR ESTE DEPARTAMENTO:

MATERIA	NIVEL	Nº de ALUMNOS
XEHI	1º ESO	6
XEHI	2º ESO	11
XEHI	3º ESO	9
XEHI	4º ESO	12
ECONOMÍA	4º ESO	3

O curso actual ten a anomalia da emerxencia sanitaria COVID-19, isto nos obriga a considerar a posibilidade da ensinanza non presencial, como xa ocorreu no curso anterior, ademais da presencial.

Os contidos serán os mesmos que se programan neste texto para o ensino presencial salvo indicación expresa da Administración educativa competente.

No caso non presencial, o non ter o contacto de aula física, empregaremos os mecanismos que o centro pon a nosa disposición. Así nos comunicaremos co alumnado mediante a aula virtual do centro.

A aula virtual do centro será usada para:

- Enviar o estudante documentos, presentacións, arquivos...
- Enviar tarefas, actividades, cuestionarios de aplicación e reforzo dos contidos desenvolvidos
- Realizar probas e exames

Polo carácter continuo da avaliación e preciso facer un seguimento das actividades desenvolvidas na aula virtual.

3. Vinculación entre obxectivos, secuenciación e temporalización de contidos, criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e grao mínimo de consecución de cada un, competencias clave, elementos transversais, instrumentos de avaliación e criterios de cualificación.

XEOGRAFÍA E HISTORIA 1º ciclo de ESO.1º ESO		1ª AVALIACIÓN. BLOQUE I. O MEDIO FÍSICO.				
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais
b e f g	B1.1. A Terra: a Terra no Sistema Solar.	B1.1.	XHB1.1.1. XHB1.1.2.	<p>Interpreta como influen os movementos astronómicos na distribución da radiación solar e nas zonas bioclimáticas do planeta.</p> <p>Analiza un mapa de fusos horarios e diferencia zonas do planeta de similares horas</p>	CAA CMCCT CD CAA CMCCT CD	- CA - TIC
b e f	B1.2. Representación da Terra. Escala e linguaxe cartográfica.	B1.2.	XHB1.2.1.	Clasifica e distingue proxeccións, e compara unha proxección de	CAA CMCCT CD	- CA

g				Mercator con unha de Peters.		
b e f g	B1.3. Proxeccións e sistemas de coordenadas. Imaxes de satélite e os seus principais usos.	B1.3.	XHB1.3.1..	Clasifica e distingue tipos de imaxes de satélite e mapas	CAA CMCCT CD	-CA -TIC
b e f g	B1.4. Localización. Latitude e lonxitude.	B1.4.	XHB1.4.1. XHB1.4.2.	Localiza un punto xeográfico nun planisferio e distingue os hemisferios da Terra e as súas principais características. Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa, utilizando datos de coordenadas xeográficas.	CAA CMCCT CD CAA CMCCT CD	-CA -TIC
b e f g h	B1.5. Trazos principais do relevo do mundo. Clima: elementos e factores. Diversidade climática no planeta.	B1.5.	XHB1.5.1.	Sitúa nun mapa físico as principais unidades do relevo europeo e mundial.	CAA CMCCT CD	-CL -CA
b e f g h	B1.6. Medio físico do mundo e de Europa: relevo e hidrografía.	B1.6.	XHB1.6.1.	Localiza nun mapa físico mundial os elementos e as referencias físicas principais: mares e océanos, continentes, illas e arquipélagos máis importantes, ríos e cadeas montañosas principais.	CAA CMCCT CD CCL	-CL -CA

			XHB1.6.2.	Elabora climogramas e mapas que sitúen os climas do mundo e reflectan os elementos máis importantes.	CAA CMCCT CD CCL	
b e f g h m	B1.7. Ser capaz de describir as peculiaridades do medio físico europeo.	B1.7.	XHB1.7.	Explica as características xerais do relevo europeo.	CAA CMCCT CD CCL CAA	-EOE
b e f g	B1.8. Unidades do relevo do espazo xeográfico europeo.	B1.8.	XHB1.8.	Localiza no mapa as unidades e os elementos principais do relevo europeo.	CAA CMCCT CD	-CL -CA
b e f h m	B1.9. Conxuntos bioclimáticos do espazo xeográfico europeo.	B1.9.	XHB1.9.1. XHB1.9.2..	Clasifica e localiza nun mapa os tipos de clima de Europa. Distingue e localiza nun mapa as zonas bioclimáticas do noso continente	CAA CMCCT CD CCL CAA CMCCT CD	-CA -EOE
b e f m	B1.10. Diversidade de espazos naturais europeos.	B1.10.	XHB1.10.1. naturais.	Localiza nun mapa e en imaxes de satélite de Europa os principais espazos	CAA CMCCT CD	-CA -TIC

2ª AVALIACIÓN. O MEDIO FÍSICO. A HISTORIA.						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais
b e f g h m	B1.11. Medio natural: áreas e problemas ambientais.	B1.11.	B1.11.1.	Realiza procuras en medios impresos e dixitais referidas a problemas ambientais actuais, e localiza páxinas e recursos da web directamente relacionados con eles.	CAA CMCCT CD CCL	-CL -EOE
g l ñ	B3.1. Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia.	B3.1.	XHB3.1.1.	Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado.	CSC CCEC	-EOE
g l ñ	B3.2. Fontes históricas.	B3.2.	XHB3.2.1. XHB3.2.2.	Nomea e identifica catro clases de fontes históricas. Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, sexan estas restos materiais ou textuais.	CSC CAA CSC CAA	-EOE -CL
l ñ	B3.3. Cambio e continuidade.	B3.3.	XHB3.3.1.	Ordena temporalmente algúns feitos históricos e outros feitos salientables, utilizando para iso as nocións básicas de sucesión,	CSC CMCCT	-EOE -CL

				duración e simultaneidade.		
f l ñ	B3.4. Tempo histórico.	B3.4.	XHB3.4.1. xeográficos.	Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves	CSC CMCCT	-EOE
h l ñ	B3.5. Vocabulario histórico e artístico.	B3.5.	XHB3.5.1.	Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.	CSC CCL	-EOE -CL
f l	B3.6. Evolución das especies e a hominización.	B3.6.	XHB3.6.1.	Recoñece os cambios evolutivos ata chegar á especie humana.	CSC CMCCT	-CL -IHM
f l	B3.7. Periodización da Prehistoria e a Idade Antiga.	B3.7.	XHB3.7.1.	Distingue etapas dentro da historia antiga.	CSC CMCCT	-CA -CL
f g l	B3.8. Prehistoria e Idade Antiga: visión global.	B3.8.	XHB3.8.1.	Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.	CSC CMCCT CAA	-CA
c g h l n ñ	B3.9.1. Paleolítico: etapas; características das formas de vida; cazadores colectores. B3.9.2. Neolítico: revolución agraria e expansión das sociedades humanas; sedentarismo; artesanía e comercio;	B3.9.	XHB3.9.1.	Explica a diferenza entre os dous períodos en que se divide a prehistoria e describe as características básicas da vida en cada un.	CSC CCL CAA	-CL -EOE

	organización social. B3.9.3. Prehistoria galega: megalitos e petróglifos.					
l n	B3.10. Aparición dos ritos: restos materiais e artísticos; pintura e escultura.	B3.10.	XHB3.10.1.	Recoñece as funcións dos primeiros ritos relixiosos como os da "deusa nai".	CSC CCEC	-CL
a c d g h l	B3.11. Idade Antiga: primeiras civilizacións urbanas. Mesopotamia e Exipto. Sociedade, economía e política.	B3.11.	XHB3.11.1.	Describe formas de organización socio-económica e política, novas ata entón, como os imperios de Mesopotamia e de Exipto.	CSC CAA CCL	-CL -EOE
g h l	B3.12. Idade Antiga: invención da escritura.	B3.12.	XHB3.12.1. (textos).	Diferencia entre as fontes prehistóricas (restos materiais e ágrafos) e as fontes históricas	CSC CAA	-CL -EOE
f g h l	B3.13. Idade Antiga: historia de Exipto.	B3.13.	XHB3.13.1.	Interpreta un mapa cronolóxico-xeográfico da expansión exipcia.	CSC CMCCT CAA	-CA -EOE
g h l	B3.14. Idade Antiga: relixión exipcia.	B3.14.	XHB3.14.1.	Explica como materializaban os exipcios a súa crenza na vida do alén.	CSC CCEC CCL	-EOE
g h	B3.15. Idade Antiga: arte en	B3.15.	XHB3.15.1..	Localiza nun mapa os principais exemplos	CSC CCEC	-CA

l	Mesopotamia e Exipto.			da arquitectura exipcia e da mesopotámica.	CAA	-TIC
3ª AVALIACIÓN.BLOQUE 3. A HISTORIA.						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais
a c d g h l	B3.16. Mundo clásico. Grecia: as "polis" gregas e a súa expansión.	B3.16.	XHB3.16.	Describe algunhas das diferenzas entre a democracia grega e as democracias actuais.	CSC CCL CAA	-ECC -EOE
g l	B3.17. Mundo clásico. Grecia: expansión comercial e política das polis gregas.	B3.17.	XHB3.17.1.	Localiza nun mapa histórico as colonias gregas do Mediterráneo.	CSC CAA	-EOE
a c d g l	B3.18. Mundo clásico. Imperio de Alexandre Magno e os seus sucesores: helenismo.	B3.18.	XHB3.18.	Contrasta as accións políticas da Atenas de Pericles co imperio de Alexandre Magno.	CSC CAA	-CL -EOE
f g h l n	B3.19. Mundo clásico. Grecia e o helenismo: arte, ciencia, teatro e filosofía.	B3.19.	XHB3.19.1.	Explica as características esenciais da arte grega e a súa evolución no tempo.	CSC CCEC CCL	-EOE
a	B3.20. Mundo clásico: orixe e etapas da	B3.20.	XHB3.20.	Identifica diferenzas e semellanzas entre as	CSC	-EOE

cdgl	historia de Roma. República e imperio: organización política e expansión colonial polo Mediterráneo. Cristianismo.			formas de vida republicanas e as do imperio na Roma antiga.	CAA	-CL
glnñ	B3.21. Mundo clásico. Arte romana: arquitectura, escultura e pintura.	B3.21.	XHB3.21.1.	Compara obras arquitectónicas e escultóricas de época grega e romana.	CSC CCEC CAA	-TIC -EOE
glnñ	B3.22. Península Ibérica: pobos prerromanos; Hispania romana; Gallaecia. Proceso de romanización. A cidade e o campo.	B3.22.	XHB3.22.1. XHB3.22.2.	Fai un mapa da Península Ibérica onde se reflicten os cambios administrativos en época romana. Analiza exemplos do legado romano que sobreviven na actualidade.	CSC CAA CSC CCEC CAA	-CA -EOE

XEOGRAFÍA E HISTORIA 1º ciclo de ESO.2º ESO							
1ª AVALIACIÓN. BLOQUE I. A HISTORIA.							
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada	Competencias clave	Elementos transversais	Instrumentos de avaliación

				estándar			
g l	B1.1. Idade Media: concepto e as subetapas (alta, plena e baixa Idade Media).	B1.1. Caracterizar a alta Idade Media en Europa e recoñecer a dificultade da falta de fontes históricas neste período.	XHB1.1.1.	Utiliza as fontes históricas e entende os límites do que se pode escribir sobre o pasado.	CSC CAA	-EOE -CL	-Observación -Proba escrita
a c d g l	B1.2. Caída do Imperio Romano en Occidente: división política e invasións xermánicas. Imperio Bizantino e reinos xermánicos.	B1.2. Describir a nova situación económica, social e política dos reinos xermánicos.	XHB1.2.1.	Compara as formas de vida (en diversos aspectos) do Imperio Romano coas dos reinos xermánicos	CSC CAA	-ECC -CL	- Observación
a c d g l	B1.3. Feudalismo.	B1.3. Explicar a organización feudal e as súas consecuencias.	XHB1.3.1.	Caracteriza a sociedade feudal e as relacións entre señores e campesiños.	CSC	-ECC -EOE	-Proba escrita
a c d f h l n	B1.4. Islam. Península Ibérica: invasión musulmá. Evolución de Al-Andalus e dos reinos cristiáns.	B1.5. Analizar a evolución dos reinos cristiáns e musulmáns, nos seus aspectos socioeconómicos, políticos e culturais.	XHB1.4.1. XHB1.4.2	Comprende as orixes do Islam e o seu alcance posterior. Explica a importancia de Al-Andalus na Idade Media.	CSC CCEC CSC CCEC CMCCT	-EOE -CL	-Proba escrita

					CCL		
g h l n ñ	B1.5. Reconquista e repoboación.	B1.5. Entender o proceso das conquistas e a repoboación dos reinos cristiáns na Península Ibérica e as súas relacións con Al-Andalus.	XHB1.5.1. XHB3.10.2.	Interpreta mapas que describen os procesos de conquista e repoboación cristiáns na Península Ibérica. Explica a importancia do Camiño de Santiago.	CSC CAA CSC CCEC CCL	-CL	Observación
2ª AVALIACIÓN. BLOQUES I e II. A HISTORIA. O ESPAZO HUMANO.							
l	B1.6. Expansión comercial europea e recuperación das cidades. Crise da baixa Idade Media: a 'Peste Negra' e as súas consecuencias.	B1.6. Entender o concepto de crise e as súas consecuencias económicas e sociais.	XHB1.6.1.	Comprende o impacto dunha crise demográfica e económica nas sociedades medievais europeas.	CSC	-ECC -CL	Observación
l h n ñ	B1.7. Arte románica, gótica e islámica.	B1.7. Comprender as características e as funcións da arte na Idade Media.	XHB1.7.1.	Describe características da arte románica, gótica e islámica.	CSC CCEC CCL	-CA -TIC -EOE	-Proba escrita

b c e f g	B2.1. Poboación mundial: modelos demográficos e movementos migratorios.	B2.1. Comentar a información en mapas do mundo sobre a densidade de poboación e as migracións.	XHB2.1.1. XHB2.1.2.	Localiza no mapa mundial os continentes e as áreas máis densamente poboadas. Explica o impacto das ondas migratorias nos países de orixe e nos de acollemento.	CAA CMCCT CSC CD CAA CMCCT CSC CD	-ECC -EOE	Observación
b c e f g h	B2.2. Poboación europea: distribución e evolución.	B2.2. Analizar a poboación europea no relativo á súa distribución, evolución e dinámica, e ás súas migracións e políticas de poboación.	XHB2.2.1. XHB2.2.2.	Explica as características da poboación europea. Compara entre países a poboación europea segundo a súa distribución, a súa evolución e a súa dinámica.	CAA CCL CSC CD CAA CMCCT CSC CD CCL	-ECC -EOE	-Proba escrita
b c e f	B2.3. Poboación española: evolución, distribución e dinámica.	B2.3. Analizar as características da poboación española, a súa	XHB2.3.1.	Explica a pirámide de poboación de España e das súas comunidades autónomas.	CAA CMCCT CSC CD	-EOE -CL	-Proba escrita

g h	Movements migratorios.	distribución, dinámica e evolución, e os movements migratorios.	XHB2.3.2.	Analiza en distintos medios os movements migratorios nas últimas tres décadas en España.	CCL CAA CMCCT CSC CD CCL		
b c e f g h	B2.4. Poboación de Galicia: evolución, distribución e dinámica. Movements migratorios.	B2.4. Analiza as características da poboación de Galicia, a súa distribución, dinámica e evolución, e os movements migratorios	XHB2.4.1.	Coñece o proceso da emigración galega, as súas etapas e os destinos principais.	CAA CMCCT CSC CD CCL	-ECC -CL	Observación
3ª AVALIACIÓN. BLOQUE II. O ESPAZO HUMANO.							
b c e f g h	B2.5. Proceso de urbanización no planeta.	B2.5. Sinalar nun mapamundi as grandes áreas urbanas, e identificar e comentar o papel das cidades mundiais como dinamizadoras da economía das súas rexións.	XHB2.5.1.	Realiza un gráfico con datos da evolución do crecemento da poboación urbana no mundo.	CAA CMCCT CSC CD CCL	-TIC -EOE	- Observación

b c e f g h	B2.6. A cidade e o proceso de urbanización europeo.	B2.6. Comprender o proceso de urbanización, os seus proles e os seus contras en Europa.	XHB2.6.1.	Resume elementos que diferencien o urbano e o rural en Europa.	CAA CMCCT CSC CD CCL	-EOE	-Proba escrita
b c e f g h ñ	B2.7. A cidade e o proceso de urbanización en España e en Galicia.	B2.7. Recoñecer as características das cidades españolas e galegas, e as formas de ocupación do espazo urbano.	XHB2.7.1.	Interpreta textos que expliquen as características das cidades de España e de Galicia, axudándose de internet ou de medios de comunicación escrita.	CAA CMCCT CSC CD CCL	-TIC -CL	- Observación
b c e f g h m ñ	B2.8. Diversidade de medios naturais en España e en Galicia.	B2.8. Coñecer os principais espazos naturais protexidos a nivel peninsular e insular.	XHB2.8.1.	Sitúa os parques naturais españois nun mapa, e explica a situación actual dalgúns deles.	CAA CMCCT CSC CD CCL	-TIC -EOE	-Proba escrita
b c e f g h m ñ	B2.9. Paisaxes no territorio español e galego.	B2.9. Identificar as principais paisaxes humanizadas españolas e galegas, e identificalas por comunidades autónomas.	XHB2.9.1.	Clasifica as principais paisaxes humanizadas españolas a través de imaxes.	CAA CMCCT CSC CD CCL	-TIC	- Observación
b	B2.10. Principais	B2.10. Coñecer	XHB2.10.1.	Compara paisaxes	CAA	-EOE	- Observación

c e f g h m ñ	retos e problemas ambientais en España.	e analizar os problemas e os retos ambientais que afronta España, a súa orixe e as posibles vías para afrontar estes problemas.		humanizadas españolas segundo a súa actividade económica.	CMCCT CSC CD CCL		
---------------------------------	---	---	--	---	---------------------------	--	--

XEOGRAFÍA E HISTORIA 1º ciclo de ESO.3º ESO						
1ª AVALIACIÓN. BLOQUE I. O MEDIO FÍSICO. II. O ESPAZO HUMANO.						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais
b e f g h	B1.1. Localización. Latitude e lonxitude	B1.1.	XHB1.1.1. XHB1.1.2. XHB1.1.3.	Clasifica e distingue tipos de mapas e imaxes satélite. Localiza espazos xeográficos e lugares nun mapa utilizando datos de coordenadas xeográficas. Coñece e interpreta os tipos mapas temáticos	CAA CMCCT CCL CD CAA CMCCT CD CAA	- CA - TIC -CL

					CMCCT CCL CD	
a b e f g l h	B2.1. Organización política e territorial de España.	B2.1.	XHB2.1.1.	Distingue nun mapa político a distribución territorial de España: comunidades autónomas, capitais, provincias e illas.	CCL CMCCT CD CAA CSC	-CA -EOE
b e c f g h	B2.2. Sectores de actividade económica.	B2.2.	XHB2.2.1.	Compara a poboación activa de cada sector en diversos países e analiza o grao de desenvolvemento que amosan estes datos.	CCL CMCCT CD CAA CSC	-CA -TIC
b c e f g h	B2.3. Sectores económicos en Europa, en España e en Galicia.	B2.3.	XHB2.3.1.	Diferencia os sectores económicos europeos.	CCL CMCCT CAA CSC	-CA -TIC
b e f g h	B2.4. Sistemas económicos do mundo.	B2.4.	XHB2.4.1.	Diferencia aspectos concretos e a súa interrelación dentro dun sistema económico.	CCL CSIEE CCL CAA CSC	-CL -CA -EMP
b	B2.5. Aproveitamento e futuro dos	B2.5.	XHB2.5.1.	Define o desenvolvemento	CCL	-CL

c e f g h l m ñ	recursos naturais. Desenvolvemento sustentable.			sustentable e describe conceptos clave relacionados con el.	CMCCT CD CAA CSC	-CA
2ª AVALIACIÓN. O ESPAAZO HUMANO.						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais
b e f g h	B2.6. Recursos naturais e actividades agrarias.	B2.6.	XHB2.6.1. XHB2.6.2.	Localiza e identifica nun mapa as principais zonas produtoras e consumidoras de enerxía no mundo. Identifica e nomea algunhas enerxías alternativas.	CD CAA CSIEE CMCCT CCL CAA CSIEE CMCCT	-CA -EOE
b c e f g h m	B2.7. Pesca: tipos e problemática.	B2.7.	XHB2.7.1.	Procura información sobre a sobreexplotación dos caladoiros de pesca, usando recursos impresos e dixitais.	CCL CMCCT CD CAA CSC CSIEE	-CL -TIC

b e f g h	B2.8. Sector industrial. Rexións industrializadas do mundo.	B2.8.	XHB2.8.1.	Localiza nun mapa os países máis industrializados do mundo, a través de lendas e símbolos adecuados.	CCL CAA CSIEE	-CA -CL
b e f g h	B2.9. Actividades terciarias: transporte.	B2.9.	XHB2.9.1.	Traza sobre un mapamundi o itinerario que segue un produto agrario e outro gandeiro desde a súa colleita ata o seu consumo en zonas afastadas, e extrae conclusións.	CD CAA CSC CSIEE	-EOE -CL
b e f g h	B2.10. Actividades terciarias: comercio.	B2.10.	XHB2.10.1. XHB2.10.2.	Define os indicadores que miden os intercambios económicos dun país. Describe as características do comercio internacional na actualidade.	CAA CD CCL CMCCT CSIEE CAA CCL CSC CSIEE	-EOE -EMP
b e f g h	B2.11. Turismo.	B2.11.	XHB2.11.1. XHB2.11.2.	Identifica os tipos de turismo e os seus efectos. Valora a importancia do turismo na	CAA CCL CCEC CSIEE CD	-EOE -CL

				economía española e galega.	CAA CCL CCEC CSIEE CD	
b c e f g h m	B2.12. Causas do desenvolvemento desigual no mundo. Débeda externa.	B2.12.	XHB2.12.1.	Describe o funcionamento dos intercambios a nivel internacional, utilizando mapas temáticos e gráficos nos que se reflectan as liñas de intercambio.	CAA CMCCT CSIEE CD CCL	-CA -TIC
b c d e f g h	B2.13. Tensións mundiais e subdesenvolvemento. Solucións ao problema.	B2.13.	XHB2.13.1.	Realiza un informe sobre as medidas para tratar de superar as situacións de pobreza.	CAA CSC CSIEE CCL	-EOE -CL
3ª AVALIACIÓN.BLOQUE 3. A HISTORIA.						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais
f l ñ	B3.1. Relación entre o pasado, o presente e o futuro a través da historia	B3.1.	XHB3.1.1.	Identifica elementos materiais, culturais ou ideolóxicos que son herdanza do pasado	CSC CAA CCEC	-CL -EOE

h l ñ	B3.2. Fontes históricas.	B3.2.	XHB3.2.1.	Comprende que a historia non se pode escribir sen fontes, xa sexan estas restos materiais ou textuais.	CSC CAA	-CL
l ñ	B3.3. Cambio e continuidade.	B3.3.	XHB3.3.2.	Realiza diversos tipos de eixes cronolóxicos e mapas históricos.	CSC CMCCT	-CL -EOE
f l ñ	B3.4. Tempo histórico.	B3.4.	XHB3.4.1.	Entende que varias culturas convivían á vez en diferentes enclaves xeográficos.	CSC CMCCT	-CL
h l ñ	B3.5. Vocabulario histórico e artístico.	B3.5.	XHB3.5.1.	Utiliza o vocabulario histórico e artístico imprescindible para cada época.	CSC CCL	-EOE -CL
g l	B3.6. Idade Moderna: concepto e datación.	B3.6.	XHB3.6.1.	Distingue modos de periodización histórica (Idade Moderna, Renacemento, Barroco, Absolutismo, etc.).	CSC CAA	-CL -EOE
f g h l n	B3.7. Renacemento e Humanismo: alcance posterior.	B3.7.	XHB3.7.1.	Identifica trazos do Renacemento e do Humanismo na historia europea, a partir de fontes históricas de diversos tipos.	CSC CCEC CAA CCL	-CL -EOE
l n ñ	B3.8. Arte renacentista e barroca.	B3.8	XHB3.8.1.	Coñece obras e legado de artistas, humanistas e científicos da época.	CSC CCEC CMCCT CCL	-CA

g l h n ñ	B3.9. Principais manifestacións da cultura dos séculos XVI e XVII.	B3.9	XHB3.9.1.	Analiza obras, ou fragmentos delas, dalgúns autores desta época no seu contexto.	CSC CCEC CAA CCL	-CA -EOE
a c d g l	B3.10. Estado moderno: monarquías autoritarias, parlamentarias e absolutas.	B3.10	XHB3.10.1.	Distingue as características de réximes monárquicos autoritarios, parlamentarios e absolutos.	CSC CAA	-CL -ECC
a c d g l	B3.11. Monarquías modernas: unión dinástica de Castela e Aragón. Posición de Galicia.	B3.11	XHB3.11.1.	Comprende os conceptos de cambio e continuidade en relación co reinado dos Reis Católicos.	CSC CAA	-CL -ECC
f g h l m	B3.12. Descubertas xeográficas: Castela e Portugal. Conquista e colonización de América.	B3.12.	XHB3.12.1. XHB3.12.3.	Explica as causas que conduciron á descuberta de América para Europa, a súa conquista e a súa colonización. Sopesa interpretacións conflitivas sobre a conquista e a colonización de América.	CSC CMCCT CAA CCL CSC CAA CCL	-EOE -CL -IHM
g l	B3.13. Os conflitos europeos nos séculos XVI e XVII a través das políticas	B3.13.	XHB3.13.1.	Analiza as relacións entre os reinos europeos que conducen a guerras	CSC CAA	-CL

	dos Austrias: reforma, contrarreforma e guerras de relixión; loita pola hexemonía e guerra dos Trinta Anos.			como a dos "Trinta Anos".		
XEOGRAFÍA E HISTORIA 2º ciclo de ESO. 4º ESO						
1ª AVALIACIÓN. BLOQUE 1. O SÉCULO XVIII EN EUROPA ATA 1789.						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais
a c d g h l ñ	B1.1. Século XVIII en Europa: do feudalismo ao absolutismo e o parlamentarismo das minorías. Francia, Inglaterra, España e Galicia.	B1.1. Explicar as características do Antigo Réxime nos seus sentidos político, social e económico.	XHB1.1.1.	Establece, a través da análise de textos, a diferenza entre o Absolutismo e o Parlamentarismo.	CSC CAA CCL	-ECC -CL
f h l n ñ	B1.2. Ilustración.	B1.2. Coñecer o alcance da Ilustración como novo movemento cultural e social en Europa e en América.	XHB1.2.1.	Describe as características da cultura da Ilustración e as implicacións que ten nalgunhas monarquías.	CSC CCEC CCL	-ECC -EOE
f	B1.3. Arte e ciencia en Europa no século	B1.3. Coñecer os avances da	XHB1.3.1.	Aprecia os avances científicos e a súa	CSC	-CA

g l n	XVIII.	Revolución Científica desde os séculos XVII e XVIII.	XHB1.3.2.	aplicación á vida diaria, e contextualiza o papel dos científicos na súa propia época. Comprende as implicacións do empiricismo e o método científico nunha variedade de áreas.	CMCCT CAA CSC CMCCT	-TIC -EMP
Bloque 2. A era das revolucións liberais						
a c d g h l	B2.1. Revolucións burguesas nos séculos XVIII e XIX: bases ideolóxicas (liberalismo, nacionalismo e rexionalismo), económicas e sociais; principais consecuencias.	B2.1. Comprender o alcance e as limitacións dos procesos revolucionarios dos séculos XVIII e XIX.	XHB2.1.1.	Recoñece, mediante a análise de fontes de diversas épocas, o valor destas non só como información senón tamén como evidencia para os/as historiadores/as.	CSC CAA CCL	-EOE -CL
a c d g h l ñ	B2.2. Revolucións burguesas nos séculos XVIII e XIX: periodización e feitos principais. Restauración. Procesos unificadores e independentistas. O caso español	B2.2. Identificar os principais feitos das revolucións liberais burguesas en Europa e América nos séculos XVIII e XIX.	XHB2.2.1.	Redacta unha narrativa sintética cos principais feitos dalgunha das revolucións burguesas da primeira metade do século XIX, acudindo a explicacións causais, e sinala os proles e os contras.	CSC CAA CCL	-ECC -EOE
Bloque 3. A						

Revolución Industrial						
f g h l	B3.1. Revolución Industrial: concepto; factores económicos, sociais e ideolóxicos que a fan posible.	B3.1. Describir os feitos salientables da Revolución Industrial e o seu encadeamento causal.	XHB3.1.1.	Analiza os proles e os contras da primeira Revolución Industrial en Inglaterra.	CSC CAA CCL	-ECC -EMP
g h l	B3.2. Revolución Industrial: desde Gran Bretaña ao resto de Europa.	B3.2. Analizar as vantaxes e os inconvenientes de ser un país pioneiro nos cambios.	XHB3.2.1.	Analiza e compara a industrialización de diferentes países de Europa, América e Asia, nas súas distintas escalas temporais e xeográficas.	CSC CAA CCL	-EMP -EOE
a c d h l m	B3.3. Consecuencias da Revolución Industrial. Movemento obreiro (orixes, ideoloxías e formas de organización).	B3.3. Entender o concepto de progreso, e os sacrificios e os avances que leva consigo.	XHB3.3.1.	Explica a situación laboral feminina e infantil nas cidades industriais.	CSC CSIEE CCL	-IHM -EOE
l ñ	B3.4. Discusión en torno ás características da industrialización en España e Galicia: éxito ou fracaso?	B3.4. Analizar a evolución dos cambios económicos en España e en Galicia, a raíz da industrialización parcial do país.	XHB3.4.1.	Especifica algunhas repercusións políticas como consecuencia dos cambios económicos en España.	CSC	-ECC -EOE
g l m	B3.5. A ciencia no século XIX.	B3.5. Coñecer os principais avances científicos e tecnolóxicos do século XIX, e a súa	XHB3.5.1.	Elabora un eixe cronolóxico, diacrónico e sincrónico, cos principais avances	CSC CAA CMCCT	-CA -EMP

		relación coas revolucións industriais		científicos e tecnolóxicos do século XIX.		-EOE
2ª AVALIACIÓN. BLOQUE 4. O IMPERIALISMO DO SÉCULO XIX E A I GUERRA MUNDIAL						
g h l	B4.1. O imperialismo no século XIX: concepto.	B4.1. Identificar as potencias imperialistas e a repartición de poder económico e político no mundo no derradeiro cuarto do século XIX e no principio do XX.	XHB4.1.1. XHB4.1.2.	Explica razoadamente que o concepto imperialismo reflicte unha realidade que influirá na xeopolítica mundial e nas relacións económicas transnacionais. Elabora discusións sobre eurocentrismo e a globalización.	CSC CAA CCL CSC CAA CCL	-ECC -EOE
g l	B4.2. Imperialismo: causas, desenvolvemento e consecuencias.	B4.2. Establecer xerarquías causais (aspecto e escala temporal) da evolución do imperialismo.		XHB4.2.1. Sabe recoñecer cadeas e interconexións causais entre colonialismo, imperialismo e a Gran Guerra de 1914.	CSC CAA	-EOE -CL
g h	B4.3. Causas e consecuencias da Gran Guerra (1914-	B4.3. Coñecer os principais acontecementos da	XHB4.3.1.	Diferencia os acontecementos dos procesos, nunha	CSC CAA	-TIC

l	1919) ou I Guerra Mundial.	Gran Guerra, as súas interconexións coa Revolución Rusa e as consecuencias dos tratados de Versalles.	XHB4.3.2.	explicación histórica, da I Guerra Mundial. Analiza o novo mapa político de Europa.	CSC CAA	-CL
a c d g h l	B4.4. Revolución Rusa.	B4.4. Esquematizar a orixe, o desenvolvemento e as consecuencias da Revolución Rusa.	XHB4.4.1.	Contrasta algunhas interpretacións do alcance da Revolución Rusa na súa época e na actualidade.	CSC CAA CCL	-ECC -CL
g h l n	B4.5. A arte no século XIX.	B4.5. Relacionar movementos culturais como o romanticismo, en distintas áreas, e recoñecer a orixinalidade de movementos artísticos como o impresionismo, o expresionismo e outros "ismos" en Europa.	XHB4.5.1.	Comenta analiticamente cadros, esculturas e exemplos arquitectónicos da arte do século XIX.	CSC CAA CCL CCEC	-CA -TIC
Bloque 5. A época de entreguerras (1919-1945)						
g h l	B5.1. Período de entreguerras: do final da Gran Guerra ao crac do 29 e a Gran Depresión.	B5.1. Coñecer e comprender os acontecementos, os feitos e os procesos máis importantes do período de entreguerras, e a	XHB5.1.1.	Analiza interpretacións diversas de fontes históricas e historiográficas de distinta procedencia. Relaciona algunhas	CSC CAA CCL	-IHM -EMP -EOE

		súa conexión co presente, e estudar a xerarquía causal nas explicacións históricas sobre esta época.	XHB5.1.2.	cuestións concretas do pasado co presente e as posibilidades do futuro, como o alcance das crises financeiras de 1929 e de 2008. Discute as circunstancias da loita polo sufraxio da muller.	CSC CAA	
			XHB5.1.3.		CSC CAA CCL	
a c d h l	B5.2. Fascismo italiano e nazismo alemán.	B5.2. Analizar as causas do auxe dos fascismos en Europa.	XHB5.2.1.	Explica diversos factores que fixeron posible o auxe do fascismo en Europa.	CSC CCL	-ECC -EMP
a c d g h l	B5.3. II República española e a Guerra Civil.	B5.3. Coñecer as tensións que levaron en España á proclamación da II República e ao estoupido da Guerra Civil	XHB5.3.1. XHB5.3.2.	Explica as principais reformas durante a II República española, e reaccións a elas. Explica as causas da Guerra Civil española no contexto europeo e internacional.	CSC CCL CSC CAA CCL	-IHM -ECC -EOE
Bloque 6. As causas e consecuencias da II						

Guerra Mundial (1939-1945)						
g l	B6.1. Orixes da II Guerra Mundial.	B6.1. Coñecer as causas da II Guerra Mundial.	XHB6.1.1.	Recoñece a xerarquía causal (diferente importancia dunhas causas ou outras segundo as narrativas).	CSC CAA	-EOE -CL
g h l	B6.2. Desenvolvemento da II Guerra Mundial: extensión, fases, formas de guerra e principais consecuencias.	B6.2. Coñecer os principais feitos da II Guerra Mundial, diferenciar as escalas xeográficas nesta guerra (europea e mundial) e entender o concepto de guerra total.	XHB6.2.1.	Elabora unha narrativa explicativa das causas e as consecuencias da II Guerra Mundial, a distintos niveis temporais e xeográficos.	CSC CAA CCL	-EOE
g h l	B6.3. Nova xeopolítica mundial: Guerra Fría e plans de reconstrución posbélica.	B6.3. Comprender o concepto de Guerra Fría no contexto de despois de 1945, e as relacións entre os dous bloques, os EEUU e a URSS.	XHB6.3.1.	Utilizando fontes históricas e historiográficas, explica algúns dos conflitos enmarcados na época da Guerra Fría.	CSC CAA CCL	-TIC -CL
a d g h l	B6.4. Procesos de descolonización en Asia e África.	B6.4. Organizar os feitos máis importantes da descolonización de posguerra no século XX e comprender os límites da descolonización e da independencia nun mundo desigual.	XHB6.4.1. XHB6.4.2.	Describe os feitos relevantes do proceso descolonizador. Distingue entre contextos diferentes do mesmo proceso, por exemplo, África subsahariana (anos 50 e 60) e a India (1947).	CSC CCL CSC CAA	-ECC -EOE

3ª AVALIACIÓN. Bloque 7. A estabilización do Capitalismo e o illamento económico do bloque soviético						
adghil	B7.1. Evolución dos bloques soviético e capitalista. O "Welfare State".	B7.1. Entender os avances económicos dos réximes soviéticos e os perigos do seu illamento interno, así como os avances económicos do "Welfare State" en Europa.	XHB7.1.1. XHB7.1.2.	Explica os avances dos réximes soviéticos e do "Welfare State" en Europa. Recoñece os cambios sociais derivados da incorporación da muller ao traballo asalariado.	CSC CAA CCL CSC	-IHM -ECC
fghlm	B7.2. Crise do petróleo (1973).	B7.2. Comprender o concepto de crise económica e a súa repercusión mundial nun caso concreto.	XHB7.2.1.	Compara a crise enerxética de 1973 coa financeira de 2008.	CSC CAA CCL	-EMP -EOE
acdghlñ	B7.3. Ditadura de Franco en España.	B7.3. Explicar as causas de que se establecera unha ditadura en España tras a Guerra Civil, e como foi evolucionando esa ditadura desde 1939 a 1975.	XHB7.3.1.	Coñece a situación da posguerra e a represión en España, así como as fases da ditadura de Franco	CSC	-ECC
Bloque 8. O mundo recente entre os séculos XX e XXI						
ad	B8.1. Formas económicas e sociais do	B8.1. Interpretar procesos a medio prazo de cambios	XHB8.1.1.	Interpreta o renacemento e o declive das nacións	CSC CAA	-ECC

g l	capitalismo no mundo.	económicos, sociais e políticos a nivel mundial.		no novo mapa político europeo desa época		-EOE
a d g h l	B8.2. Colapso dos réximes soviéticos e as súas consecuencias.	B8.2. Coñecer as causas e as consecuencias inmediatas do colapso da URSS e outros réximes socialistas.	XHB8.2.1.	Analiza aspectos políticos, económicos e culturais dos cambios producidos tralo colapso da URSS.	CSC CAA CCL	-EMP -EOE
a c d g h l ñ	B8.3. Transición política en España: da ditadura á democracia (1975-1982).	B8.3. Coñecer os principais feitos que conduciron ao cambio político e social en España despois de 1975, e sopesar distintas interpretacións sobre ese proceso.	XHB8.3.1.	Compara interpretacións sobre a Transición española nos anos setenta do século XX e na actualidade.	CSC CAA CCL	-ECC -EOE
a c d g h l	B8.4. Camiño cara a Unión Europea: desde a unión económica a unha futura unión política supranacional.	B8.4. Entender a evolución da construción da Unión Europea.	XHB8.4.1.	Discute sobre a construción da Unión Europea e do seu futuro.	CSC CAA CCL	-ECC -EOE
Bloque 9. A Revolución Tecnolóxica e a globalización a finais do século XX e principio do XXI						
e g	B9.1. A globalización económica: concepto e	B9.1. Definir a globalización e identificar algúns	XHB9.1.1.	Procura na prensa novas dalgún sector con relacións	CSC CD	-ECC

h l	características.	dos seus factores.		globalizadas, e elabora argumentos a favor e en contra. Elabora discusións sobre o eurocentrismo e a globalización.	CCL CAA CSIEE CSC CAA CCL	-EMP -EOE
e f g h l	B9.2. Papel da Revolución Tecnolóxica na globalización.	B9.2. Identificar algúns dos cambios fundamentais que supón a Revolución Tecnolóxica.	XHB9.2.1.	Analiza algunhas ideas de progreso e retroceso na implantación das recentes tecnoloxías da información e da comunicación, a distintos niveis xeográficos.	CSC CAA CCL CD	-TIC -ECC
e g h l m ñ	B9.3. Consecuencias da globalización. Relacións interrexionais; focos de conflito.	B9.3. Recoñecer o impacto destes cambios a nivel local, autonómico, estatal e global, prevendo posibles escenarios máis e menos desexables de cuestións ambientais transnacionais, e discutir as novas realidades do espazo globalizado.	XHB9.3.1.	Crea contidos que inclúen recursos como textos, mapas e gráficos, para presentar algún aspecto conflictivo das condicións sociais do proceso de globalización.	CSC CD CAA CCL CMCCT CSIEE	-TIC -IHM -EMP
ECONOMÍA 2º ciclo de ESO.4º ESO						
1ª AVALIACIÓN. BLOQUE I. IDEAS						

ECONÓMICAS BÁSICAS						
Obxectivos	Contidos	Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe	Grao mínimo de consecución de cada estándar	Competencias clave	Elementos transversais
a d f	<p>B1.1. Economía como ciencia: actividade económica e sociedade.</p> <p>B1.2. Principios na toma de decisións económicas.</p> <p>B1.3. Escaseza, elección e asignación de recursos. Custo de oportunidade.</p>	B1.1. Explicar a economía como ciencia social e valorar o impacto permanente das decisións económicas na vida das persoas.	ECB1.1.1..	Recoñece a escaseza de recursos e a necesidade de elixir e tomar decisións como as claves dos problemas básicos de calquera economía, e comprende que todas as eleccións supoñen renunciar a outras alternativas e que todas as decisións teñen consecuencias.	CCL CSC	-EMP -CL
f h o	<p>B1.4. O método na economía: modelos económicos.</p> <p>B1.5. Fronteira de posibilidades de produción.</p>	B1.2. Identificar a terminoloxía económica básica e o uso dos modelos económicos, e familiarizarse con eles.	ECB1.2.1. ECB1.2.3.	<p>Diferenza entre economía positiva e economía normativa.</p> <p>Representa e analiza graficamente o custo de oportunidade mediante a fronteira de posibilidades de produción.</p>	CAA CSC CD CMCCT	-TIC -EMP
a f	B1.6. As relacións económicas básicas e a súa representación.	B1.3. Tomar conciencia dos principios da economía para aplicar nas relacións económicas básicas cos condicionantes de recursos e as	ECB1.3.1.	Representa as relacións que se establecen entre as economías domésticas e as empresas.	CMCCT CSC	-ECC -EMP

		necesidades.				
BLOQUE 2. ECONOMÍA E EMPRESA						
a b e m	B2.1. A empresa e o/a empresario/a. B2.2. Elementos, funcións e obxectivos da empresa. B2.3. Clases de empresas. B2.4. Formas xurídicas da empresa.	B2.1. Describir os tipos de empresas e as formas xurídicas das empresas, e relacionar con cada unha coas súas esixencias de capital e as responsabilidades legais dos/das propietarios/as e xestores/as, así como as interrelacións das empresas no seu contorno inmediato.	ECB2.1.1. ECB2.1.2.	Distingue as formas xurídicas das empresas e relacións coas esixencias de capital para a súa constitución e coas responsabilidades legais para cada tipo. Identifica e valora as formas xurídicas de empresas máis apropiadas en cada caso, en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das empresas.	CMCCT CSIEE CAA CD	-ECC -EMP -EOE
a f e	B2.5. Proceso produtivo e factores produtivos. B2.6. Sectores da actividade económica.	B2.2. Analizar as características principais do proceso produtivo.	ECB2.2.1. ECB2.2.2.	Analiza os tipos de factores produtivos e as relacións entre produtividade, eficiencia e tecnoloxía. Identifica os sectores económicos, así como os seus retos e as súas oportunidades.	CMCCT CSC CD CSC	-EMP -EOE
e f	B2.7. Fontes de financiamento das empresas. Novas	B2.3. Identificar as fontes de financiamento das	ECB2.3.1.	Explica as posibilidades de financiamento das	CCL CD	-TIC -EMP

	formas de financiamento.	empresas.		empresas e o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.	CMCCT	
e f	B2.8. Ingresos e custos da empresa: clasificación. B2.9. Resultados da empresa.	B2.4. Determinar, para un caso sinxelo, a estrutura de ingresos e custos dunha empresa, calculando o seu beneficio.	ECB2.4.2.	Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.	CD CMCCT	-TIC -EMP -CL
a e f	B2.10. Obrigas fiscais das empresas.	B2.5. Diferenciar os impostos que afectan as empresas e a importancia do cumprimento das obrigas fiscais.	ECB2.5.1. ECB2.5.2.	Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa forma xurídica e as actividades, e sinala o funcionamento básico dos impostos e as principais diferenzas entre eles. Valora a achega que para a riqueza nacional supón a carga impositiva que soportan as empresas.	CD CMCCT CSC	-ECC -EMP
<p style="text-align: center;">2ª AVALIACIÓN.BLOQ UE 3. ECONOMÍA</p>						

PERSOAL						
d e f	<p>B3.1. Orzamento persoal. Control de ingresos e gastos.</p> <p>B3.2. Xestión do orzamento. Obxectivos e prioridades.</p>	<p>B3.1. Realizar un orzamento persoal distinguindo entre os tipos de ingresos e gastos, e controlar o seu grao de cumprimento e as posibles necesidades de adaptación.</p>	<p>ECB3.1.1.</p> <p>ECB3.1.2.</p> <p>ECB3.1.3</p>	<p>Elabora un orzamento ou plan financeiro persoal, identificando os ingresos e os gastos integrantes, e realiza o seu seguimento.</p> <p>Utiliza ferramentas informáticas na preparación e desenvolvemento dun orzamento ou plan financeiro personalizado.</p> <p>Manexa gráficos de análise que permiten comparar unha realidade personalizada coas previsións establecidas.</p>	<p>CAA CD CMCCT</p> <p>CAA CD CMCCT</p> <p>CAA CD CMCCT</p>	<p>-TIC</p> <p>-EMP</p> <p>-EOE</p>
a d m	<p>B3.3. Planificación económico-financiera: necesidades económicas nas etapas da vida.</p>	<p>B3.2. Decidir con racionalidade ante as alternativas económicas da vida persoal, e relacionalas co benestar propio e social.</p>	<p>ECB3.2.1.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Comprende as necesidades de planificación e do manexo de asuntos financeiros ao longo da vida. Esa planificación vincúlase á previsión realizada en cada etapa, de acordo coas 	<ul style="list-style-type: none"> CAA CSIEE 	<p>-ECC</p> <p>-EOE</p>

				decisións tomadas e a marcha da actividade económica nacional.		
a f	B3.4. Aforro e endebedamento. Os plans de pensións. B3.5. Risco e diversificación.	B3.3. Expresar unha actitude positiva cara ao aforro, e empregar o aforro como medio para alcanzar diversos obxectivos.	ECB3.3.1. ECB3.3.2.	Recoñece e explica a relevancia do aforro e do control do gasto. Analiza as vantaxes e inconvenientes do endebedamento, valorando o risco e seleccionando a decisión máis axeitada para cada momento.	CAA CSC CAA CSC	-TIC -EMP
a b e f g	B3.6. O diñeiro. B3.7. Contratos financeiros: contas e tarxetas de débito e crédito. B3.8. Relacións no mercado financeiro: información e negociación. B3.9. Implicacións dos contratos financeiros. Dereitos e responsabilidades dos/das consumidores/as no mercado financeiro.	B3.4. Recoñecer o funcionamento básico do diñeiro e diferenciar os tipos de contas bancarias e de tarxetas emitidas como medios de pagamento, e valorar a oportunidade do seu uso con garantías e responsabilidade.	ECB3.4.1. ECB3.4.2.	Comprende os termos fundamentais e describe o funcionamento das contas na operativa bancaria. Valora e comproba a necesidade de interpretar as cláusulas dos contratos bancarios para coñecer os dereitos e as obrigas que se derivan delas, así como a importancia de operar en condicións de seguridade cando se empregan procedementos telemáticos.	CCL CMCCT CCL CAA CD	-ECC -EMP -CL

			ECB3.4.4.	Identifica e explica as modalidades de tarxetas bancarias, así como os elementos e os procedementos que garanten a seguridade na súa operativa.	CCL CD CMCCT	
e f g	B3.10. O seguro como medio para a cobertura de riscos. Tipoloxía de seguros.	B3.5. Coñecer o concepto de seguro e a súa finalidade.	ECB3.5.1.	Identifica, describe e clasifica os tipos de seguros segundo os riscos ou as situacións adversas nas etapas da vida.	CAA CCL CMCCT	-ECC -EMP
BLOQUE 4. ECONOMÍA E INGRESOS E GASTOS DO ESTADO						
a b e f g ñ	B4.1. Orzamentos públicos: ingresos e gastos do Estado.	B4.1. Recoñecer e analizar a procedencia das principais fontes de ingresos e gastos do Estado, e interpretar gráficos onde se amose esa distribución.	ECB4.1.1. ECB4.1.2.	Identifica as vías de onde proceden os ingresos do Estado, así como as principais áreas dos gastos do Estado, e comenta as súas relacións. Analiza e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos ingresos e os gastos	CMCCT CSC CD	-CA -TIC -EOE

			ECB4.1.3.	do Estado. Distingue nos ciclos económicos o comportamento dos ingresos e dos gastos públicos, así como os efectos que se poden producir ao longo do tempo.	CMCCT	
			ECB4.1.4	Describe o contido dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súa execución.	CMCCT CSC	
					CCL CSC	
a e f	B4.2. A débeda pública e o déficit público.	B4.2. Diferenciar e explicar os conceptos de débeda pública e déficit público.	ECB4.2.1.	Comprende e expresa as diferenzas entre os conceptos de débeda pública e déficit público, así como a relación que se produce entre eles.	CCL CMCCT	-ECC -EMP
a c d e f	B4.3. Desigualdades económicas e distribución da renda.	B4.3. Determinar o impacto para a sociedade da desigualdade da renda e estudar as ferramentas de redistribución da renda.	ECB4.3.1.	Coñece e describe os efectos da desigualdade da renda e os instrumentos de redistribución desta. Interpreta gráficos representativos da distribución da renda	CCL CMCCT CSC	-TIC -IHM -CL

			ECB4.3.2.		CAA CD CMCCT	
3ª AVALIACIÓN.BLOQUE 5. ECONOMÍA E TIPOS DE XURO, INFLACIÓN E DESEMPREGO						
a c e f	B5.1. Tipos de xuro. B5.2. Inflación. B5.3. Consecuencias dos cambios nos tipos de xuro e inflación. B5.4. Desemprego: clasificación e consecuencias.	B5.1. Diferenciar as magnitudes de tipos de xuro, inflación e desemprego, analizar as relacións entre elas e interpretar datos e gráficos vinculados con esas magnitudes.	ECB5.1.1. ECB5.1.2. ECB5.1.3.	Describe as causas da inflación e valora as súas principais repercusións económicas e sociais. Explica o funcionamento dos tipos de interese e as consecuencias da súa variación para a marcha da economía. Valora e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos tipos de xuro, inflación e desemprego.	CCL CSC CCL CMCCT CSC CD CMCCT	-TIC -EMP -CL
a c e f	B5.5. Causas do desemprego e políticas contra o desemprego en Galicia. B5.6. Perspectivas da ocupación.	B5.2. Valorar opcións de políticas macroeconómicas para facer fronte ao desemprego.	ECB5.2.1.	Describe as causas do desemprego e valora as súas principais repercusións económicas e sociais. Investiga e recoñece	CCL CMCCT CSC	-ECC -EMP

			ECB5.2.3.	vieiros e tendencias de emprego.	CAA CD	
BLOQUE 6. ECONOMÍA INTERNACIONAL						
a e f m	B6.1. Globalización económica. B6.2. Comercio internacional. B6.3. Integración económica e monetaria europea. B6.4. Economía e ambiente: sustentabilidade.	B6.1. Valorar o impacto da globalización económica, do comercio internacional e dos procesos de integración económica na calidade de vida das persoas e no ambiente.	ECB6.1.1. ECB6.1.4. ECB6.1.5.	Valora o grao de interconexión das economías de todos os países do mundo e aplica a perspectiva global para emitir xuízos críticos. Recoñece e enumera vantaxes e inconvenientes do proceso de integración económica e monetaria da Unión Europea. Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional, e analiza as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.	CAA CSC CCL CD CSC CAA CSC	-ECC -EMP -EOE -CL

4. Metodoloxía didáctica, incluíndo as estratexias a desenvolver polo profesorado, para acadar os estándares de aprendizaxe, así como a adquisición de competencias clave. Materiais e recursos didácticos.

O tratamento metodolóxico da materia débese axustar ao nivel competencial inicial do alumnado, partindo cando cumpra de aprendizaxes máis simples, respectando ritmos e estilos de aprendizaxe que teñan en conta a atención á diversidade. Xeografía e Historia permite desenvolver metodoloxías activas, nas que o traballo individual e cooperativo e a aprendizaxe por proxectos estean permanentemente presentes, con elaboración de diferentes tipos de materiais, integrando de xeito especial as tecnoloxías da información e da comunicación e cun enfoque orientado á realización de tarefas e á resolución de problemas. É moi importante ter presente o papel do/da docente como orientador/a, promotor/a e facilitador/a do desenvolvemento de competencias do alumnado, e non esquecer a adecuada coordinación entre docentes.

Na aula: mapas de todo tipo, gráficos e diagramas, proxector e diapositivas, atlas e enciclopedias. Nas aulas de vídeo botarase man de documentais alusivos e ordenador con conexión a Internet.

Os libros de texto son os seguintes:

Xeografía e Historia	1º ESO	Xeografía e Historia. Ed. Vicens Vives.	A. Albet Mas e outros	978-84-682-3121-1
Xeografía e Historia	2º ESO	Xeografía e Historia. Ed. Vicens-Vives	A. Albet Mas, D. Bosch Mestres e outros	978-84-682-3632-2
Xeografía e Historia	3º ESO	Xeografía e Historia Vicens Vives	A. Albet Mas e outros	978-84-682-3043-6
Xeografía e Historia	4º ESO	Xeografía e Historia. Ed. Vicens-Vives	M. García Sebastián, C. Gatell Arimont, S. Riesco Roche	978-84-68209487

5. Plan de reforzo

No caso de que se produciran confinamentos temporais aplicarase un plan de reforzo que podería ter carácter xeral para o grupo ou individualizado e que se baseará nos seguintes principios:

Metodoloxía:

A proba obxectiva final a distancia realizarase a través da aula virtual do centro.

A metodoloxía empregada estará baseada na educación a distancia virtual do centro loxías aplicadas á comunicación a distancia.

Polo tanto, será unha avaliación flexible e individualizada

As actividades envíanse ao alumnado acompañados con explicacións teóricas, ademais de referencias aos seus libros de texto. Tamén se acompañan as datas de entrega, semanais ou quincenais e os métodos, que poden ser documentos de texto procesado informaticamente (remitidos a través de correo electrónico) ou fotografías remitidas por mensaxería móbil instantánea.

O profesor realiza intermediación individualizada para apoiar a realización e entrega das tarefas.

Principios da metodoloxía:

Reforzo positivo: reforzaranse positivamente os progresos da alumna ou alumno.

Aprendizaxe indutiva: favoreceremos a autoaprendizaxe de xeito que sexan capaces de resolver problemas, organizar correctamente o seu propio traballo, tomar conciencia do que aprenden, etc.

Transferencia: é moi importante facilitar a capacidade de xeneralización de aprendizaxes en diferentes contextos e situacións.

Materiais e recursos:

Visionado de documentos audiovisuais: que sexan accesibles a todo o alumnado e estean

Libro de texto: as actividades a realizar, así como as explicacións do profesor refírense aos contidos e exercicios que se propoñen no libro de texto, por ser un material dispoñible para todo o alumnado.

Presentacións pps: realizadas polo profesor como apoio á explicación de contidos. relacionados coa ampliación de contidos proposta neste trimestre.

Nalgúns casos, mediante o uso de aplicacións adaptadas para o seu uso en dispositivos

Faisellecasos, mediante o uso de aplicacións adaptadas para o seu uso en decepción e envío de información de que dispón cada alumno/a.

Como norma xeral establécese a remisión de información ao alumnado e ás familias a través do correo electrónico corporativo do profesor. móbiles como a aplicación de mensaxería instantánea What's App, que permite o envío de imaxes, textos e audios explicativos

6. Procedemento para a avaliación inicial.

Para a realización da avaliación inicial optárase pola realización dunha proba escrita na que se tratarán brevemente algúns dos contidos propios da materia. Así, a principio do curso faise unha avaliación diagnóstica para comprobar o grao de consolidación da aprendizaxe despois dos meses de vacacións.

Esta proba serviranos para coñecer o grao de coñecementos previos do alumnado respecto das competencias básicas exixibles. Ao mesmo tempo permitirá ao profesor e ao alumnado ir comprobando o grao de aprendizaxe ao longo do curso respecto do grao de coñecemento trazado na avaliación inicial.

7. Procedemento de avaliación continua.

A aprendizaxe do alumno debe ser avaliada sistemática e periodicamente, tanto para medir individualmente os coñecementos e competencias adquiridas como para, e por el, introducir no proceso educativo cantas sexan precisas se a situación o require. Haberá as tres avaliacións trimestrais nas que se terán en conta os elementos académicos a avaliar segundo esta programación.

A **avaliación por competencias** permite avaliar tanto o cumprimento dos obxectivos do curso, como o grao de adquisición das competencias básicas. Algúns criterios son ligados expresamente a conceptos, e outros, preferentemente á procedementos e actitudes. En función do obxectivo que perseguimos ao avaliar, contamos con varias modalidades, como é o caso da **avaliación sumativa**, realizada en diferentes momentos do curso e que temos que identificar con as finais de avaliación e de curso (ordinaria e extraordinaria, cando sexa o caso). Haberá outras avaliacións, como a **inicial** (non clasificada) e a final e, sobre todo, **continua** ou formativa, aquela que ocorre durante todo o proceso de ensino-aprendizaxe, inmersa nel, e que insiste, polo tanto, na carácter orientador e de diagnóstico do ensino.

Atendendo a diferentes criterios, o currículo proponnos unha serie de ferramentas que nos permiten levar a cabo o proceso de avaliación na aula. No caso de avaliación **formativa**, serán a observación e o seguimento sistemático do alumno, é dicir, se tomarán en consideración todas as *produccións* para o desenvolvemento, tanto de carácter individual como grupal: traballos escritos, presentacións orais e debates, actividades de clase, lecturas e resumos, investigacións, actitude de aprendizaxe, precisión na expresión e auto-avaliación entre outros. E a avaliación **sumativa**, as probas escritas trimestrais e as de recuperación (e final de curso, se o alumno non tiver recuperado algunha, e extraordinaria, no caso de obter unha clasificación insuficiente na ordinaria final de curso). En todo caso, os procesos de avaliación serán variados, de forma que poidan adaptarse á flexibilidade que esixe a propia avaliación.

A avaliación continua non substitúe á sumativa, ten un valor dun 10% dentro da nota de cada

trimestre. A observación diaria do traballo e da actitude do alumno permiten establecer o grao de mellora durante o curso. Se un alumno acadara os contidos mínimos en cada estándar e obtén unha avaliación continua positiva, pode e debe recibir un aprobado.

Asemade, e de cara a observar a evolución da aprendizaxe e sen carácter vinculante para a promoción do alumnado haberá dúas avaliacións, unha inicial e outra final. Pero o proceso avaliador será único. Realizaranse diferentes probas escritas ou exames para determinar o grao de asimilación de coñecementos por parte do alumnado.

8. Procedemento de avaliación extraordinaria.

Para aqueles alumnos que nas probas do curso non acaden os niveis mínimos haberá probas extraordinarias.

No mes de xuño, unha vez realizados os exames da terceira avaliación, os alumnos que non superaron o curso pero que teñen unha **avaliación formativa** positiva terán a oportunidade de facer unha proba na que se avalíe a consecución dos distintos estándares para intentar superar o grao mínimo de consecución.

Os alumnos que non superaron a avaliación sumativa e teñen unha avaliación formativa negativa terán que facer unha proba escrita en setembro.

A proba de setembro basearase na avaliación das competencias clave. Os alumnos deberán acadar un cinco sobre dez para poder superar a materia.

9. Procedemento para o seguimento e avaliación das materias pendentes.

Os alumnos que non superen o curso nas probas ordinarias nin nas extraordinarias terán que volver presentarse a unha proba durante o curso seguinte.

No caso desta asignatura, na que a avaliación continua é indispensable, os alumnos poderán aprobar sen necesidade de facer unha proba específica sempre que aproben a avaliación sumativa nos distintos trimestres do seguinte curso e teñan unha avaliación formativa positiva.

No caso de alumnos que non superen a avaliación formativa ou a sumativa nos distintos trimestres do curso seguinte será necesario facer unha proba extraordinaria para superar a materia.

Os alumnos coa materia pendente recibirán reforzo en forma de fichas e pequenas titorías nas horas de biblioteca.

10. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.

Os procesos de avaliación teñen por obxecto tanto as aprendizaxes dos alumnos como os procesos mesmos de ensino. A información que proporciona a avaliación serve para que o profesor dispoña de información relevante co fin de analizar críticamente a súa propia intervención educativa e tomar decisións respecto diso.

Para iso, será necesario contrastar a información fornecida pola avaliación continua dos alumnos coas intencións educativas que se pretenden e co plan de acción para levalas a cabo. Avalíase por tanto, a programación do proceso de ensino e a intervención do profesor como animador deste proceso, os recursos utilizados, os espazos, os tempos previstos, a agrupación de alumnos, os criterios e instrumentos de avaliación, a coordinación... É dicir, avalíase todo aquilo que se circunscribe ao ámbito do proceso de ensino-aprendizaxe.

Autoavaliarase polo tanto:

- ⇒ A planificación
- ⇒ A motivación do alumnado
- ⇒ O desenvolvemento da ensinanza
- ⇒ O seguimento e a avaliación do proceso de ensinanza aprendizaxe

⇒ **Autoavaliación da planificación:**

Programo a materia tendo en conta os estándares de aprendizaxe previstos nas leis educativas

Programo a materia tendo en conta o tempo dispoñible para o seu desenvolvemento.

Selecciono e secuencio de forma progresiva os contidos da programación de aula tendo en conta as particularidades de cada un dos grupos de estudantes.

Planifico as clases de modo flexible, preparando actividades e recursos axustados á programación de aula e ás necesidades e aos intereses do alumnado.

Programo actividades e estratexias en función dos estándares de aprendizaxe.

Establezo os criterios, procedementos e os instrumentos de avaliación e autoavaliación que permiten facer o seguimento do progreso de aprendizaxe dos seus alumnos e alumnas.

Coordínome co profesorado doutros departamentos que poidan ter contidos afíns á súa materia.

⇒ **Autoavaliación da motivación do alumnado:**

Proporciono un plan de traballo ao principio de cada unidade

Expoño situacións que introduzan a unidade (lecturas, debates, diálogos).

Relaciono as aprendizaxes con aplicacións reais ou coa súa funcionalidade

Informo sobre os progresos conseguidos e as dificultades atopadas

Relaciono os contidos e as actividades cos intereses do alumnado

Estimulo a participación activa dos estudantes en clase

Promovo a reflexión dos temas tratados

⇒ **Autoavaliación do desenvolvemento da ensinanza:**

Resumo as ideas fundamentais discutidas antes de pasar a unha nova unidade ou tema con mapas conceptuais, esquemas

Cando introduzo conceptos novos, os relaciono, se é posible, cos xa coñecidos; intercala preguntas aclaratorias; pon exemplos...

Teño predisposición para aclarar dúbidas e ofrecer asesorías dentro e fóra das clases.

Optimizo o tempo dispoñible para o desenvolvemento de cada unidade didáctica.

Emprego axuda audiovisual ou doutro tipo para apoiar os contidos na aula

Promovo o traballo cooperativo e mantén unha comunicación fluída cos estudantes.

Desenvolvo os contidos dunha forma ordenada e comprensible para os alumnos e as alumnas

Expoño actividades que permitan a adquisición dos estándares de aprendizaxe e as destrezas propias da etapa educativa

Emprego actividades de grupo e individuais

⇒ **Autoavaliación do seguimento e avaliación do proceso de ensinanza aprendizaxe:**

Realizo a avaliación inicial ao principio de curso para axustar a programación ao nivel dos estudantes

Detecto os coñecementos previos de cada unidade didáctica

Reviso, con frecuencia, os traballos propostos na aula e fóra dela

Proporciono a información necesaria sobre a resolución das tarefas e como pode melloralas

Corrijo e explico de forma habitual os traballos e as actividades dos alumnos e as alumnas, e dá pautas para a mellora das súas aprendizaxes

Utilizo suficientes criterios de avaliación que atendan de maneira equilibrada a avaliación dos diferentes contidos

Favorezo los procesos de autoavaliación y coavaliación

Propoño novas actividades que faciliten a adquisición de obxectivos cando estes non foron alcanzados suficientemente

Propoño novas actividades de maior nivel cando os obxectivos foron alcanzados con suficiencia

Emprego diferentes técnicas de avaliación en función dos contidos, o nivel dos estudantes, etc

Emprego diferentes técnicas de avaliación en función dús contidos, ou nivel dous estudantes, etc.

11. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente.

- Impartición de contidos: Que a periodización de contidos se adapta á carga docente deste módulo e se imparte máis dun 85% dos contidos.
- Obxectivos: observación mediante as sucesivas avaliacións que a programación proposta permite acadar os obxectivos propostos e son avaliados positivamente máis do 75% dos alumnos e alumnas
- Que a programación permite a súa adaptación de cara á debida atención da diversidade
- Que a programación favorece o tratamento das TIC e o desenvolvemento da lectura, verificable a través do manexo que vai adquirindo o alumnado en ambas destrezas
- Enquisa ao alumnado a final de curso, na que se aprecia un avance entre os coñecementos da avaliación inicial e a final.

Desde unha perspectiva ampla, a avaliación da propia programación podería presentar tres momentos diferenciados.

1. O primeiro deles convídanos, tras a súa planificación e previamente ao seu desenvolvemento e aplicación en unidades ou proxectos de traballo, a testar a inclusión, idoneidade e pertinencia de todos os elementos curriculares prescritivos (ver exemplo de ficha de avaliación da programación didáctica).

2. O segundo momento alude á reorientación continua que a aplicación na aula da programación, pode achegar sobre os procesos de implementación. Instrumentos de avaliación como o caderno ou diario do profesor e o rexistro anecdótico, achegarán consideracións, xuízos, suxestións?, que logo serán obxecto dunha máis profunda reflexión ao final do proceso avaliador. As opinións do alumnado a través dos seus autoavaliacións ou as postas en común son tamén unha referencia importante para unha valoración máis participativa e compartida do proceso de ensino e aprendizaxe.

3. Por último, será ao final do proceso, tras a aplicación real da programación, cando teñamos unha perspectiva máis completa que se completará cos resultados da avaliación da aprendizaxe do alumnado.

A conxunción dos tres momentos xera información fiable e válida suficiente para emitir xuízos de valor que dean soporte á función formativa da avaliación e permitan reconducir, tomar decisións e mellorar as programacións, os seus procesos de aplicación e os resultados da súa posta en marcha.

FICHA DE AVALIACIÓN PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA	
0= no se contempla 1= se contempla de forma parcial 2= ben 3= excelente	
OBXECTIVOS	
Inclúense os obxectivos xerais da materia e coa numeración establecida na orde de currículo	
Quedan conectados cos criterios de avaliación (CA) e os seus indicadores, comprobando que todos os obxectivos serán abordados ao longo do curso	
COMPETENCIAS BÁSICAS	
Especificase o tratamento xeral que se lle vai a dar a cada competencia ao expoñer a contribución da materia ao desenvolvemento das mesmas	
As competencias conéctanse cos criterios de avaliación e a súa concreción en indicadores, para poder ser avaliadas	
Preséntanse desde a materia estratexias de animación á lectura e o desenvolvemento da comprensión e expresión oral e escrita	
Consideración de medidas para utilizar as TIC nos procesos de ensino e aprendizaxe	
CONTIDOS	
Organización temporal dos contidos ao longo do curso, en unidades de traballo, temas ou proxectos.	
Presentación integrada dos contidos sen necesidade de diferenciar en conceptuais, procedementais e actitudinais	
Vinculación dos contidos con situacións reais, significativas, funcionais ou motivantes para o alumnado	
AVALIACIÓN	
Inclúense os CA da materia e coa numeración establecida na orde de currículo	
Concreción de indicadores de avaliación a partir da análise e desagregación dos CA do currículo	
Concreción suficiente dos indicadores para ser observables ou medibles	
Relaciónanse procedementos e instrumentos de avaliación variados	
Concrétanse os criterios de cualificación achegando un valor ponderado orientativo aos diferentes instrumentos de avaliación	
Para cada un dos CA indícanse os indicadores que se consideran como aprendizaxes mínimas para superalo	
Os indicadores que expresan os mínimos esixibles aparecen en diversas unidades, temas ou proxectos para garantir suficientemente a súa adquisición	
Actividades de orientación e apoio encamiñadas á superación das probas extraordinarias	
Actividades de recuperación para os alumnos coa materia non superada en cursos anteriores e orientacións e apoios para lograr a devandita recuperación	
Información ás familias e ao alumnado dos CA, procedementos e instrumentos de avaliación, criterios de cualificación e mínimos esixibles	
Actividades de apoio, reforzo e recuperación para atender á diversidade tendo en conta as aprendizaxes consideradas como mínimos	

Autorregulación da propia aprendizaxe: uso da autoavaliación e a coavaliación polo alumnado	
METODOLOXÍA	
Uso variado e coherente de diferentes métodos e estilos de ensino	
Consideración de metodoloxías que consideran o papel activo do alumno como factor decisivo do aprendizaxe	
Relevancia da aplicación práctica do coñecemento, da súa funcionalidade e utilidade para adquirir novas aprendizaxes	
Previsión de tarefas e propostas didácticas contextualizadas en situacións ou problemas significativos e funcionais para o alumnado	
Exponse interrelacións entre os contidos da materia e entre contidos de diferentes materias	
Equilibrio entre o traballo persoal e a cooperativo	
Adaptación dos principios básicos do método científico incidindo en actividades que permitan expor e resolver problemas e a procura, selección e procesamento da información	
Organización flexible dos recursos espazo-temporais, agrupamentos e materiais	
Materiais e recursos didácticos, incluídos os materiais curriculares e libros de texto do alumnado	
OUTROS ASPECTOS	
Incorporación da forma de abordar os valores democráticos que establece o currículo	
Asociación temporal dos distintos valores democráticos coa unidades, temas ou proxectos nos que se van a traballar	
Medidas de atención á diversidade e inclusión das adaptacións curriculares precisas	
Coordinación entre o profesorado que intervéñen co grupo de alumnos	
Coordinación do profesorado a nivel vertical: curso da etapa	
Actividades extraescolares e complementarias programadas polo Departamento	

Asdo.: Anxo Collarte Pérez

Xefe do Departamento de Xeografía e Historia do C.P.I. Padrenda-Crespos.

En San Xoán de Crespos, a 27 de setembro do 2021.